

Međunarodni Dan Zaštićenih Životinja

Uvod :Međunarodni dan zaštićenih životinja koji se obilježava 4.lisopada svake godine.

Centralna ideja ovog dana postalo je isticanje važnosti ostalih životinjskih vrsta s kojima čovjek dijeli planet, onih životinja koje su sve češće žrtve čovjekove sebičnosti, i nasilja .

Ugrožena vrsta je vrsta čija je populacija tako malena da joj prijete izumiranje.

Po Crvenom popisu, ugrožen je i zaštićeno ukupno 1131 vrsta kraljeznjaka, leptira, vretenaca, podzemne faune, vaskularne flore i gljiva.

Odabrala sam da predstavim leptire kao zaštićene životinje. Leptiri (Lepidoptera) su predstavnici klase insecta, najveće i najraznolikije skupine životinja koja dominira kopnom. Prije svega, leptiri imaju značajnu ulogu u očuvanju biologije jer su izvrsni pokazatelji promjena koje se događaju u zajednici. Znanstvenici ih koriste kao predmete za demonstraciju raznih hipoteza.

Zagasisi livadni plavac

Dusky Large Blue

Phengaris (=Maculinea) nausithous (Bergsträsser, 1779)

Sinonimi: M. arcas (Rottemburg, 1775)

Razred: Insecta – kukci

Red: Lepidoptera – leptiri

Porodica: Lycaenidae – plavci

Globalna kategorija ugroženosti: gotovo ugrožena – NT

Regionalna kategorija ugroženosti: Europa: gotovo ugrožen.

Rasprostranjenost: Vrsta je rasprostranjena od zapada Europe, Španjolske Francuske, Švicarske, Njemačke, Austrije, Mađarske, Ukrajine, Rumunjske i Bugarske. Istočno je rasprostranjena do Urala. U planinskim područjima dolazi i do 1600 m.

Opis vrste: Ženke zagasitog livadnog plavca imaju gornju stranu krila smeđe boje, dok su krila mužjaka svijetlo plava s tamnim i širokim crnim rubom. Donje strane krila su smeđe boje s jednim nizom crnih točkica.

Stanište i biološke značajke: Stanište ove vrste vlažne su livade i livade mozaičnog tipa sa sušim i vlažnim dijelovima te zapuštenije livade ili rubovi livada koji zarašćuju. Zagasisi livadni plavac često dolazi s velikim livadnim plavcem Phengaris teleius. Vrsta odlaže dva do tri bijela okrugla

jaja, fine mrežaste strukture, među cvjetove cvata ljekovite krvare *Sanguisorba officinalis* (Rosaceae). Počinje ih odlagati tek kad boja cvata postane crvena, a daje prednost većim cvatovima. Broj odloženih jaja može biti i do tridesetak, iz kojih će se razviti samo par gusjenica. Prvih nekoliko presvlačenja, odnosno dva do tri tjedna, gusjenica se zadržava među cvjetovima hraneći se sjemenkama. U ovoj je fazi smrtnost oko 50 posto zbog velike kompeticije i velikog broja položenih jaja. Nakon četvrtog presvlačenja gusjenica napušta biljku hraniteljicu i pada na tlo. Tu počinje proces prihvaćanja gusjenice kada mravi domaćini iz roda *Myrmica* (*M. rubra* i *M. scabrinodis*) odnose gusjenice u mravinjake štiteći je na taj način od predatora. Nakon što je prihvaćena i u mravinjaku, gusjenica zagasitog livadnog plavca aktivno se hrani mravljim ličinkama.

Uzroci ugroženosti: Vrsta je uglavnom ugrožena zbog promjena u gospodarenju staništem, kao što su drenaža kojom se stanište isušuje ili intenziviranje poljoprivredne proizvodnje koja nosi prestanak tradicionalnog režima košnje. Intenziviranje košnje pomaknulo je vrijeme košnje u vrijeme kad su gusjenice na biljkama, što uzrokuje veliku smrtnost ove vrste. Dodatni je problem sijanje trave, što mijenja vegetacijski sastav, čime se mijenja i mikroklima staništa. Puno je livada u blizini naselja uništeno gradnjom. Ova je vrsta je strogo zaštićena Zakonom o zaštiti prirode.

Literatura i izvori:

<https://www.google.com/search?q=Zagas>.

